

КНЕУ, 2000. — 176 с.

2. Системи технологій в економічній діяльності та екології / Колотило Д. М., Соколовський А. Т., Афтандіянц В. В., Коваленко О. М. — К.: КНЕУ, 2010. — 327 с.

*Хорунжий М.Й., к.е.н., професор
кафедри економіки агропромислових формувань*

НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА ШКОЛА, ЯК ГОЛОВНИЙ КРИТЕРІЙ ОЦІНКИ СУЧАСНОЇ КАФЕДРИ

Приєднання нашого університету до Великої Хартії Університетів з усією очевидністю показує, що перехід на інноваційну модель розвитку став незаперечною вимогою. У сучасному розумінні інноваційної моделі на перший план виходить інтенсифікація впливу на рівень культурного та науково-технічного поступу суспільства, поширення знань серед молоді з метою гармонізації інтересів людини та посилення її участі в розбудові національної економіки відповідно до вимог ХХІ ст.

Така об'єктивна вимога спонукає кафедри університету генерувати нові знання, як той інтелектуальний потенціал, який може забезпечити не лише відповідні конкурентні переваги, а й подальший розвиток розуміння необхідності навчання протягом усього життя, що, в свою чергу, слід вважати вагомим рушієм якісного економічного зростання.

Визначальним і невід'ємним складником такого поступу може і має бути така науково-педагогічна школа, яка набула певного історичного коріння і належного суспільного визнання. Власне, за наявності науково-педагогічних шкіл можна судити про титул національного університету. На відміну від усталених понять «наукова школа» чи «педагогічна школа» науково-педагогічна школа університету може характеризуватись як той інтелектуальний потенціал кафедри, який своїми напрацюваннями в науковій діяльності та здобутками у навчально-виховній роботі домогся визнання в науковому та освітянському середовищі і залишається взірцем для всіх інших навчальних закладів у тій чи тій сфері знань.

Для кафедри економічного університету статус науково-педагогічної школи особливий. Пояснюється це тим, що в економічній науці процес пізнання соціально-економічних явищ є рухомим, обумовленим самою природою і динамічним характером розвитку економіки. А це потребує постійного поглиблення як знань, так і наукових досліджень, формування нових парадигм і концепцій та всебічної обізнаності у втілених надбаннях економічної науки і освіти.

Науково-педагогічна школа формується роками, вона стає інтелектуальним продуктом творчого і наукового доробку кафедри. Стосовно до 105-річчя поступу нашого університету однозначно можна стверджувати, що на багатьох кафедрах, особливо випускних такі школи сформувались з певними особливостями: деякі з них зародились ще в дореволюційні (до 1917 р.) часи, інші були сформовані в довоєнні роки (тобто до 1941 р.), а ще інші зародились у повоєнні роки. Тут варто підкреслити, що за роки незалежності України в університеті виникли і набули динамічного розвитку молоді науково-педагогічні школи.

Щоб дати чітку відповідь про існування науково-педагогічної школи кафедри чи між кафедральною школою, слід користуватись такими обов'язковими атрибутами:

- усвідомлене добровільне об'єднання викладачів навколо певної наукової і педагогічної доктрини (проблеми), яка поклала початок інтелектуальному поступу;
- назва науково-педагогічної школи і об'єктивна характеристика її фундатора (засновника);
- етапи поступального розвитку школи із зазначенням конкретизації проблеми, можливих її уточнень і зміни керівників;
- створення на кафедрі фундаментальної теоретико-методологічної та методичної бази з проблеми науково-педагогічної школи;
- наявність монографій, доповідних записок, наукових статей і підготовлених на кафедрі нових підручників, які відображають напрям розвитку науково-педагогічної школи;
- підготовка кафедрою та успішний захист кандидатських і докторських дисертацій, ідеї і висновки яких пройшли відповідну апробацію та адаптовані в науково-навчальній роботі;
- розробка рекомендацій виробництву та новітніх навчальних програм, у яких висвітлено здобутки науково-педагогічної школи;
- виступи представників школи на наукових і практичних конференціях (вітчизняних і зарубіжних) та участь у розробленні державних актів і законодавчих документів;
- нагороди і відзнаки кафедри з проблем науково-педагогічної школи.

Очевидним стає наступне: кафедрам університету корисним може стати аналіз їх діяльності за визначеними атрибутами з тим, аби, з одного боку, об'єктивно оцінити власні здобутки, а з другого; підпорядкувати єдність наукової і педагогічної діяльності вимогам, які ставляться перед сучасними університетами.

*Шевченко Ю.А., ст. викладач
кафедри обліку, аналізу та аудиту в АПК*

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ПРИ ВИКЛАДАННІ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ

У сучасних умовах актуальним завданням під час викладання економічних дисциплін є формування у молодого покоління професійних знань, умінь та навиків, які забезпечують зв'язок теорії з практикою, оволодіння сучасними засобами обробки інформації, заданої в умовах реального виробничого процесу.

Активно цьому процесу сприяють застосування інноваційних педагогічних технологій, які забезпечують оптимізацію навчального процесу студентів — вибір найкращих форм і методів навчання, які забезпечують досягнення максимально можливого рівня навчання студентів, найкращих результатів у формуванні професійних знань, умінь і навичок молоді при мінімальних витратах часу і зусиль як педагога, так і студентів. Оптимізація сприятиме запровадженню сучасних результатів наукових досліджень і залученню до навчального процесу нових засобів навчання, які звільнять викладача від рутинних, але необхідних елементів роботи.

Для досягнення цієї мети необхідно застосовувати різні методи та форми навчання залежно від: виду аудиторної роботи; кількості студентів у групі, їх інтелектуального та загальноосвітнього рівня, здібностей; конкретного ситуаційного завдання, яке розглядається під час заняття; рівня інформаційних технологій; способів і прийомів подання та обробки інформації.

Діалектичний підхід до оптимізації організації праці у навчальній діяльності полягає у постійній логічній роботі педагога над удосконаленням навчально-виховного процесу студентів як під час підготовки до кожного заняття, так і безпосередньо під час заняття — виходячи з конкретної навчально-виховної ситуації та індивідуальних навчально-пізнавальних можливостей студентів.

Ключовим критерієм для розв'язку задач виробничо-фінансового характеру під час проведення практичних занять з навчальної дисципліни “Фінансовий аналіз” є застосування математичних дій, які сприятимуть оволодінню навичками кількісної обробки інформації.

Важливим моментом для поглибленого оволодіння практичними навичками є інтерпретація одержаних результатів дослідження — формування висновків і надання пропозицій, що дозволяє студентам за допомогою актуалізації засвоєних ними математичних знань і вмінь алгоритмізувати розрахунки, усвідомити розглянутий метод диференціації економічних показників і в подальшому оперувати ними для розрахунку впливу на результативний показник.

Для повного засвоєння студентами навчального матеріалу доцільно застосовувати також графічну інтерпретацію рівня (динаміки) фінансово-економічних показників підприємства. За допомогою графіків необхідно відобразити одержані на практиці дані для графічного представлення динаміки економічних показників та/або з послідовним вираженням взаємозалежності між економічними показниками через математичні функції. Таку інтерпретацію поставлених завдань можуть спростити застосування або графічних модулів у програмному забезпеченні Microsoft Office, або графічного калькулятора, що надає можливість оперативно відображати графіки без додаткових витрат часу.

Швидка побудова графіків залежності між економічними показниками дозволить педагогу сконцентруватися на економічній сутності та аналізі одержаних результатів дослідження.

Застосування кількісних математичних методів і графічних засобів обробки інформації сприяє підвищенню ефективності навчального процесу при викладанні дисципліни “Фінансовий аналіз”, надає можливість удосконалювати підготовку майбутніх економістів з метою набуття ними навиків як майбутньої професії, так і самостійного опанування сучасними засобами обробки аналітичної інформації.

Література

1. *Бабанский Ю.К. Оптимизация учебно-воспитательного процесса (методические основы) / Ю.К. Бабанский. — М.: Просвещение, 1982. — 192 с.*